

SAVA

Izhaja vsako soboto ob 5 uri zvečer. Uredništvo in upravnništvo: Kranj št. 170 (Prevčeva hiša). — Naročnina za celo leto K 4.—, za pol leta K 2.—, za četrt leta K 1.—. Za vse druge države in Ameriko K 5'60.— Posamezne številke po 10 vinarjev. — Vse dopise je naslavljati na uredništvo lista „Sava“ v Kranju. Inerate, naročnino, reklamacije pa na upravnništvo „Sava“ v Kranju. — Dopisi naj se blagovoljivo frankirajo. Brezimi dopisi se ne priobčujejo. Reklamacije so poštnine proste. — Inerati: štiristopna petit-vrsta za enkrat 12 vin, za dvakrat 9 vin., za trikrat 6 vin., večji inerati po dogovoru. Inerati v tekstu, poslana in posmrtnice dvojno. Plačujejo se naprej. — Rokopisi se ne vračajo. — Brzjavni: „Sava“, Kranj. Čekovni račun pri c. kr. poštno-hranilničnem uradu št.: 41.775.

Prodiranje v Srbijo.

Silni boji naše višegradske skupine.

Dunaj, 12. novembra.

Naša skupina pri Višegradu je vzela sovražne sprednje pozicije ob dolinem Limu. Avstro-ogrsko četo, ki prodirajo preko Ivanjice, so zavjevale višine Livada in Crvena Gora. Druga skupina je po premaganju vseh težko vsled snežnih metežev, mraza in visokih gora v prostoru med Ibarom in doline Moravice, zavzela važne višine Smrčak in Košutica ter odbila več protinapadov.

Dunaj, 14. novembra.

Armada generala von Kövessa je v uspešnih gorskih bojih še bolj napredovala. Višegradska skupina se je po silnih bojih približala pokrajini dolnjega Lima. Na cesti v Javor smo dospeli do višine Karageorgije Sanac, v dolini Ibra pa do grebena Planinice. V pokrajini gornje Razine se je poraženi nasprotnik pomaknil preko Brusa in Ploče. Armada je v tem boju 13 častnikov in 1200 mož.

Armada generala von Gallwitza je potisnila sovražnika v dolini Toplice nazaj.

Kövessova in Gallwitzova armada sta vrgli Srbe na celi fronti.

Berolin, 13. novembra.

Zasledovanje v gorovju se nadaljuje. Naše čete so osvojile prelaze čez Jastrebac (gorska skupina jugovzhodno Kruševca). Vjeli smo nad 1100 Srbov. Ugrabili smo 1 top.

Berolin, 14. novembra.

Armade generalov von Kövessa in von Gallwitza so vrgle sovražnika na celi fronti po deloma trdovratnih bojih znova nazaj. Vjetih je bilo 13 častnikov in 1700 mož, vpljenjeni sta bili 2 strojni puški.

Armada generala Bojadževa prodira v zvezi z nemškimi četami od južne Morave sem.

Zasledovanje umikajočih se Srbov in Črnogorcev.

Dunaj, 15. novembra.

Vse armade zasledujejo. Samo mestoma se sovražnik še drži. Naša višegradska skupina je vrgla Črnogorce preko Lima ter dosegla Sokolovico in vzhodne vrhove. Pri armadi von Kövessa so zopet vjeli 850 Srbov in vpljenili dve strojni puški. V dolini Toplice smo dosegli Prokuplje.

Pri zasledovanju srbske armade smo ugrabili 8500 mož in 12 topov.

Berolin, 15. novembra.

Zasledovanje je ostalo povsodi v teku. Včeraj je bilo ugrabljenih 8500 mož in 12 topov; od tega so vpljenile bolgarske čete približno 7000 mož in 6 topov.

Naše čete se bližajo črti Uvac-Javor.

Dunaj, 16. novembra.

Pri Gorazdi na črnogorski meji se vrše priske.

Na srbskem bojišču zasledovanje povsodi napreduje. Avstro-ogrsko čete so dospele do okolice Uvac, osvojile Cigoto-planino ter višine pri Javorju. Ena nemška kolona generala von Kövessa je, prodirajoč na obeh straneh ceste iz Kraljeva v Novi Pazar, osvojila Ušče. Dalje vzhodno prodirajoče avstro-ogrsko sile so pri Babici prekoračile cesto Raška-Kuršumlje ter so zajuršale srbske okope na hribu Lučak pri čemer smo vjeli posadko, 3 častnike in 110 mož in ugrabili 1 strojno puško.

Nemške in bolgarske divizije se bližajo s severa in vzhoda križišču Kuršumlje.

Boji v Makedoniji.

Dne 16. novembra.

Poljutem napadu na Čičevo so se umaknili Bolgari na višine za tem krajem. Francozi so zasedli Gorjenje Čičevo. Na fronti pri Krivolaku vlada mir.

Na fronti Rabrovo-Valandovo neprestano delovane. Angleži so prejeli tu 15. t. m. ognjeni krst. Bolgari so opustili Kosturino.

Črnogorci pognani čez Lim. — Pri Javorju in Raški. — Poulični boji v Kuršumlju.

Dunaj, 17. novembra.

Ob meji Sandžaka se boreče c. in kr. čete so vrgle zadnje črnogorske čete preko Lima.

Zasledovanje Srbov se povsodi nadaljuje. Proti Sjenici prodirajoča avstro-ogrsko kolona je vrgla sovražnika iz njegovih, žilavo branjenih gorskih pozicij severno od Javorja. Nemške čete generala von Kövessa so stale snoči pol dneva hoda od Raške.

V Kuršumlju je prišlo do pouličnih bojev.

Zasledovanje napreduje nevzdržno.

Berolin, 17. novembra.

Zasledovanje v gorovju je nadalje dobro napredovalo. Srbi ga nikjer niso mogli posebno državati. Ostalo nam je v rokah 2000 Srbov, 1 strojna puška in 2 topa.

Položaj v Makedoniji.

Italijanski poročevalci javljajo: Objavljeni francoski in srbski uspehi v Makedoniji so bili le delni uspehi. Bolgari prodirajo znova na Gostivar. Položaj pri Prilepu se je v zadnjih 48 urah poslabšal. Med sedlom Babuna in Črno reko se nahajajo bolgarske čete kakor zagozda med srbsko in francosko fronto. Francoske pozicije na levem bregu Črne reke so presenetili Bolgari z naravnost peklenkim artiljerijskim ognjem. Boj še traja. Babuno so držali Srbi z malimi silami skoraj tri tedne. Sedaj pa njihove moči pešajo; morali se bodo umakniti. Poskušali bodo držati Bitolj. Črna reka je preplavila celo dolino pri Bitolju. Pri Strumici in prelazu Kačanik se bitka nadaljuje. Bolgari se borijo za izhod iz prelaza.

Bitka v Črnem morju.

Romunski listi poročajo, da je prišlo ob bolgarski obali do bitke med ruskim in turškim brodomjem.

PODLISTEK.

Zadnji pozdrav

prijatelju Leopoldu Ažman-u, učitelju,
† 19./11. 1915.

In tudi Ti odšel odtod . . .

Tja v večnojasne si višine,
Kjer solnca žar nikdar ne mine.

Prišel po Tè je božji sèl

In smrtni sèn Te je objel. —

Prerano pač Te je odvel!

Usoda grenka in nemila,

Koliko sòlž si že rodila! —

Pa uredil je tako Gospod! —

Ti s trnjem bil je pot posut . . .

Ni stlala rož Ti ródna vila,

Le smrtni venec je povila;

Ker, komaj jel veselo bi živeti,

Že sojeno je bilo Ti umreti! — —

Pozvàn na bojne si poljane

Za dom bil, rod — a smrtno rane

Zadal sovražnik Ti je krut! —

Zdaj stola božjega zreš čar . . .

Bil šoliTi si zvest služabnik;

Odkrit značaj, vsem vrl družabnik.

Ej, ti si znal smeh izvabiti,

Nam mračno čelo razvedriti! — —

Ker ljubil dom in ródno si zemljò

Tako gorkò — da v smrt si šel za njò:

Zato nam zabljen Ti nikdar!

In mlad postal si mučenik . . .

Zdaj sladko sanjaj, blaga duša,

Ti dòma rahla bodi ruša;

Glej, željo to Ti izpolnila

Nazadnje le je rodna vila! —

Vsaj pàl na polju si časti in slave

Kot vzor-vojak za blagor očetnjave!

Na dòma pa si žrtvenik

Si zgradil trajen spomenik! —

Ivan Pirc.

Mostarsko pismo.

Beli oblaki se tvorijo in se dvigajo v zrak, s humskega griča onkraj Neretve grmijo trdnjanski topovi — kot izraz ljubezni in miru, v proslavo večdnevnih mohamedanskih praznikov, kurban-bajrama, ki mu določijo začetek tam v Meki, na podlagi opazovanj luninega gibanja, odkoder se vest razširi po vsem muslimanskem svetu, preko puščav in oaz, od Indije pa do Bosne. Ko je zagrmlj zgodaj zjutraj prvi strel, je zašumelo v vojašnici hrupno življenje; vrlim momcem so se razvedrila zagorela lica, planili so h kovčegom, oblekli bluze s svežimi parolami, pokrili verne glave s krvavordečimi fesi in so jadno odhiteli v mesto, k prijateljem in dekletom, jaz pa, ki imam tam nekje v kotu pod slamo spravljen krstni list, sem ostal sam in sem mislil na našo veliko noč in na zvonove šmartinske fare pod sv. Joštom, ki zapoje takrat tako lepo in ubrano preko Save.

Stopil sem na ulico. Mostar nudi danes nedeljsko lice, fesi in turbani se svetijo v jutranjem solncu, znanci si stiskajo roke in si čestitajo, vsem sije z obraza svečano veselje. Muslimanke so oblekle dragocena krila; kot sfinge, glavo uprto v tla, hitijo mimo mene. Ne vidim ničesar, ne temnih oči, ne lepih potez, celo roke so skrite v gubah ohlapne halje. Kot da je šel mimo medel, nejasen spomin, ki se nenadoma rodi v duši in zopet ugasne. Ako vzamem za merilo njihove lepote zunanost svojih mohamedanskih tovarišev, morajo biti zapeljive krasotice. Skrivnostno je njih življenje. Samo prva leta mladosti se gibljejo pristo in motrijo svojo okolico brez pajčolana, ki tako na,

Naše čete so zasedle Javor ter se bližajo prelazom Golije planine.

Kljub velikim vremenskim težavam zasledovanje dobro napreduje. Severno od Nove Varoši se bližajo naše čete odseku Uvac. Kraj Javor smo osvojili. Južno od Iyanjice smo prišli v prostoru okrog višine Jankov Kamen bližje prelazom Volije planine. Nemške čete so prodrle do približno pol pota Ušće-Raška, dočim so prekoračile avstro-ogrške čete, od vzhoda prodirajoč proti Ibaru, Kopanik planino, na potu v Karadag. Čete armade von Gallwita so prodrle preko Kuršumlja, ki so ga Srbi oplenili. Bolgarske čete so v boju zavzele višine Radama in prostor jugovzhodno od tod.

Bolgari pred Bitoljem.

Dne 18. novembra.

Položaj Srbov je zelo resen. Prilep je od Bolgarov zavzet, ki stoje le dve uri pred Bitoljem ter izvršujejo obkoljevalno akcijo. Položaj v Bitolju je zelo kritičen. Konzulati — izvzemši francoski — so se podali v Solun. Tja spravljajo tudi arhive.

Položaj na srbskem bojišču.

Dunaj, 18. novembra.

Kövessova armada se bliža prostoru Nova Varoš-Sjenica-Novi Pazar, Gallwitzove čete pa prodirajo v široki fronti Kuršumlje-Radan-Oruglica (severo-zapadno Vranje) proti Kosovom polju, kamor dospavajo od jugo-vzhoda sem že tudi bolgarske kolone, ki so osvojile Gilan in stoje le še malo kilometrov od Prištine. V Makedoniji so izvojevali Bolgari mnogo obetajoče uspehe. Prodirajoč na cesti Tetovo-Bitolj, so zasedli Gostivar, istočasno pa so pregnali Srbe z Babune in se polastili Prilepa, odkoder nimajo več daleč na Bitolj. Francozi skušajo z novimi napadi ob Črni reki, zaman zmešati bolgarske načrte, njihov položaj ni zelo ugoden. Smatrati je, da je postal bolgarski pritisk v Makedoniji skoro še bolj občuten, ker so operacije bolgarskih čet v stari Srbiji takorekoč končane in bodo mogli Bolgari svojo makedonsko fronto kmalu še bolj ojačiti.

Globoko v snegu.

Na srbskem bojišču prodirajo naše čete v globokem snegu. Mraz in led jih obdaja. Nahajamo se sredi druge težke zimske vojne.

Odpor do skrajnosti.

„Tribuna“ javlja iz Soluna: Zadnje dni se, je vršil srbski ministrski svet, katerega so se udeležili tudi zastopniki generalnega štaba. Sklenili so da se bodo tako na severni kakor na vzhodni fronti branili z največjo požrtvovalnostjo, dokler ne bo ententni ekspedicijski zbor, ki naraste do 23. novembra na 150.000 mož, spopolnjen. Ker je sedaj Bitolj pred nenadnim bolgarskim napadom očitno varen, se preseli srbska vlada tja.

Putnik še vedno srbski vrhovni poveljnik.

Srbsko poslaništvo v Parizu izjavlja, da je general Putnik še vedno vrhovni poveljnik srbske armade. Srbska vlada na mir niti ne misli in tudi ne bo nanj mislila, dokler ne zmaga četverozeva. Srbija, ki bolj kakor kedaj zaupa v bodočnost svojega plemena, se bo borila do zadnjega diha.

Beda srbskih beguncev.

„Daily Mail“ priobčuje poročilo nekega Angleža o bedi, ki je zavlada v Srbiji. V poročilu je rečeno: Ko je bežalo belgrajsko prebivalstvo v

zorno predstavlja njih družabni položaj; a ko dopolnijo dvanajsto leto, jih zagrnejo; od tedaj se jim um in srce ne moreta več razvijati v naravnih smereh, ujetnice so v domači hiši, vse svoje življenje, odprta jim ostane samo pot čez cesto k prijateljici. Niti obisk mošeje jim ni dovoljen, ker bi s svojo prisotnostjo in s kretnjami, ki so združene z muslimanskimi obredi, odvajale moški spol od pobožne molitve. Kot trdi moj učeni tovariš, Mahmut effendi, jedro tega strogega naziranja o dolžnostih mohamedanske žene ne tiči morda v koranu, ki nikakor ne zahteva pajčolana, ohlapne halje in drugih navlak, ampak je pač samo moška ljubosumnost in brezobzirnost, ki pa tudi ne velja povsod, ker v velikih vztočnih mestih imajo dame pogum, stopiti na ulico brez pajčolana in v pariški toaleti. Vendar je še globok prepad med muslimansko ženo in angleško revolucionarko.

Na starodavnem rimskem mostu, ki se v veličastnem loku vzpenja nad Neretvo, se mi odpre krasen razgled. Vsenaokrog venec hercegovskih gora, kjer zori trta in tobak, nad njimi temnomodro južno nebo in na bregovih Neretve kos Orijenta stari Mostar. Bele hiše s svetlordečimi strehami razvaline, mohamedanska pokopališča, vrtovi in drevoredi se dvigajo vedno višje in višje, v terasah, in še visoko gori na solčnih rebrih slonijo svetle pike, kot jate golobov. Tja proti zahodu, kjer se kotlina nekoliko razgrne, pa se širi s smelim razmahom novodobni Mostar, vila poleg vile, sredi parkov in nasadov. In vsa ta bela masa je posejana z vitkimi minareti džamij; njihov elegantne linije se dvigajo predrzno iznad streh in tako blagodejno uplavajo na oko. Kot bi izražale jasno,

dežju in mokrem snegu proti jugu, so morali gaziti možje in žene do kolen po blatu; mnoge žene so imele dojenčke v naročju ter male otroke ob krilu. Sredi krav, ovac in svinj je bilo videti starčke in otroke. Včasih je nastal nered, toda nikdar ni izbruhnila panika. Opažati je bilo le topo resignacijo. Tako so se vlekli naprej, ne da bi vedeli kam. Nihče ni vedel, s čim so se hranili, kajti maloštevilne gostilne ob cesti so prazne. Tako je dospel pisec poročila v Niš. Tam so pokrivali vsako ped zemlje utrujeni in premočeni ljudje. Splošna je bila tožba, da zavezniki še vedno ne prihajajo na pomoč.

Odločilna bitka v Makedoniji.

„Birževija Vjedomosti“ javlja: Srbi se namestavajo na fronti Prizred—Gostivar—Babuna spustiti v odločilno bitko. Njihov položaj pa je opasen, ker se nahaja za hrbtom srbske armade gorovje brez cest. Edino upanje je, da dobijo Srbi izdatna ojačenja od četverozevnih čet.

* * *

Japonski špijoni v Bolgariji.

Iz Sofije poročajo, da se je pojavilo ob bolgarski obali med Dedeagačom in Porto Lagosom izredno veliko število japonskih delavcev, o katerih sumijo, da so špijoni. Bolgarska vlada jih je dala že večinoma zapreti, oziroma jih je izgnala iz dežele.

Bolgarska nota Romuniji o možnosti ruskega napada na Donavi.

Po obstreljevanju Varne je bolgarska vlada razmišljala seveda tudi o možnosti, da napadejo ruske donavske ladje ali pa letalci Ruščuk. Z ozirom na to možnost je naprosila bolgarska vlada Romunijo za primerne ukrepe, da se preprečijo nesreče in druge posledice, ki bi mogle nastati, ako bi se iz Ruščuka obstreljevalo napadalce in njih napadalna sredstva. Bolgarski projektili bi namreč padali čez Donavo na romunska tla, kjer bi povzročili nesrečo.

Rusko brodovje ob bolgarski obali.

„Universul“ javlja 16. t. m. iz Tulče: 16 enot ruskega črnomoškega brodovja, med njimi 3 novi dreadnoughti, križari že tri dni ob bolgarski obali.

* * *

Ruske čete ob romunski meji.

Kakor poročajo je dospel general Kuropatkin k ruskim četam, ki so koncentrirane ob romunski meji.

Romunija ostane nevtralna.

Petrograjska „Reč“ poroča, da se pogajanja četverozeve v Romunski sicer nadaljujejo, da pa so merodajni ruski krogi prepričani, da ne bodo uspela. Romunija ostane nevtralna.

Vesti o ruskih koncentracijah v Besarabiji.

Ob besarabski meji in ob Prutu delajo Rusi mogočne okope, ob izlivu Donave v Renih, Benderju in Ismailu koncentrirajo velike množine čet iz kavkaških okrajev. Vsak dan prihajajo novi transporti. Baje bo za poveljnika te armade imenovan general Kuropatkin.

* * *

Novi koraki entente v Atenah.

Diplomati četverozeve znova razpravljajo z grško vlado. Posebna važnost se pripisuje konferencam francosko-angleškega in ruskega poslanika z ministrskim predsednikom Skudulisom. Poslaniki zahtevajo, da se Grška definitivno izjavi, kako bo postopala, če bi se ententne čete umaknile na grško ozemlje in ali namerava delati med francosko-angleškimi in srbskimi četami kako razliko. Odgovor grške vlade še ni znan.

Razpust grške zbornice.

Grška zbornica je razpuščena. Nove volitve so razpisane za 19. december.

Četverozeva grozi Grški.

Med grško vlado in četverozevo se rešijo pogajanja, ki naj zasigurajo ententnim in tudi srbskim četam na grškem ozemlju popolnoma svobodo. Morda je to vprašanje le del večjega kompleksa, o katerem si hoče biti ententa popolnoma na jasnem. Čim dalje bolj sumljivo se zdi sovržnikom postopanje Grške, in že ji očitajo, da se je sporazumela z Bolgarijo in da se bo pridružila centralnim državam. Italijansko, francosko in angleško časopisje postaja od dne do dne nervoznejše in zahteva brezobzirne korake, kajti sicer, da bo vse prepozno. „Secolo“ se norčuje, da je dosedanje beračenje v Atenah napravilo le slab vtis in žalostno konštatira, da izgublja Venizelos svoj vpliv vedno bolj. Francosko časopisje napoveduje kraljevo zmago pri novih volitvah. Zelo zanimiva in karakteristična so izvajanja londonskih „Times“, ki postavljajo teorijo, da je četverozeva upravičena proti Grški intervenirati, da reši grško ustavo. Nove volitve na Grškem so protustavne, ker se nahaja velik del volilcev pod orožjem in ne more izvrševati svoje volilne pravice. Vprašanje grške ustave pa ni le grško notranje vprašanje, temveč je mednarodno vprašanje. Kajti v pogodbi iz leta 1863., v kateri je Anglija izročila Grški Jonske otoke, so Francija, Anglija in Rusija grško ustavo garantirale in s tem prevzele tudi pravico in dolžnost, da jo branijo proti vsakomur. Kralj Konstantin hoče uvesti vojaško diktaturo in kršil je ustavo že s tem, da je razpustil zbornico. Vsaka intervencija proti njemu in njegovi vladi je torej upravičena. Ne vemo, ali so izpovedanja „Times“ napoved realnih dalekosežnih korakov četverozeve, ki bo pač še počakala na uspeh Kitchenerjeve misije. Saj gre Kitchener, kakor se govori v Rimu, s pištolo nad kralja Konstantina. Opažati pa je, da se poslužuje ententa že sedaj raznih nasilnih sredstev: sistirala je izplačanje grški vladi že dovoljenega posojila 40 milijonov frankov in ustavila dobavo premoga. Iz Pariza pa poročajo, da je francoski ministrski svet sprejel glede Grške važne skepe. Francoska vlada ne bo več trpela Konstantinove neodločnosti ter bo takoj intervenirala, čim se pokaže, da Grška ne postopa s tako dobrohotno nevtralnostjo, kakor to ententa zahteva. Iz vseh poročil je razvidno, da je zadnji cilj entente še vedno ta, pridobiti Grško z dobrim ali pa z grdim popolnoma na svojo stran, ali pa vsaj omogočiti z demobilizacijo njene armade vsak odpor proti postopanju ententnih čet na grškem ozemlju.

Prvi nasilni koraki proti Grški.

Angleška vlada je prepovedala, da grški parniki, ki se nahajajo v angleških pristaniščih, tako

lahko misel. Častitljivi masivni zvonik katoliške cerkve tam pod Humom stopi popolnoma v ozadje. Nehote mislim na razmerje med prožnim francoskim aeroplanom in med solidnim nemškim zrakoplovom. Že smela črta minareta nekako predstavlja ozki stik islamizma z resničnim življenjem, z nemirnim človeškim srcem.

Dolga karavana majhnih bosanskih konj, natovorjenih z lesom in brašnom, mi zapre pot. Pocestno vrvenje je tako raznobarvno, da oko venomer strmi na nov prizor. Gruče mladih okoličank v belih narodnih nošah, ki tvorijo tako lepo soglasje s skalnatimi hercegovskimi brdi, ambulanti kavarnarji, ki se jim kadi na hrbtu iz velike posode turška črna kava, hamali, elegantne dame, ogrski židje, imami, hodže, bogati begi iz bližnjih vasi in trgov, črede ovac in kostrunov, pisane skupine seljakov, ki sklepajo pred kavarnami pri črni kavi kupne pogodbe in se pomenkujejo o vremenu, majhni osli z zvoncem pod vratom, vojaštvo vseh vrst orožja. In res ta hrup in to zvonjenje prevpije otožni, zategnjeni klic muzeina, ki stoji visoko gori na hodniku minareta; nerazumljivi glasovi se tresejo v zraku, kot neznana pesem, ki zadoni nekje in jo veter odnese bogvekam.

Lepo se popoldanske ure v mestnem parku. Topoli in kostanji šumijo, in tam sredi nasadov žubori studenec svojo pesem. Vzpnem se preko ograje, dvignem palec v smeri proti dečku, ki sloni onkraj ceste na oglu bele hiše, in pred menoj na klopi se kadi pristna turška črna kava. Gukaj pride kava k nam, da uporabim Mohamedov idejni način, pijemo jo iz kateragakoli vzroka, v veselju in v obupu, zoper žejo, za razvedrilo, v

prostih urah in v službi, doma in na ulici, vsi, brez razlike spola in starosti. Nehote se spomnim na prizor, ki sem ga mnogokrat videl v Bosni, iz vlaka. Tam sredi koruznega polja, pod orehom, sedi nepremično bradat Turek, puši cigareto, srka črno kavo, ki jo je prinesel sabo, in brezizrazno motri svoje tri žene, ki obdelujejo zemljo, globoko sklonjene, s počasnimi kretnjami. Človek bi stopil iz vlaka in bi mu prilepil zaušnico. Nevednež bi ga morda smatral za globokega misleca, za meditativno naravo, podobno Indijcu, ki tudi presanja največji del svojega življenja v metafizičnih sferah, na bregu tihe reke; a to je ogabna lenoba, tradicija iz onih časov, ko je bil muslim neomejeni gospodar v deželi in je vihtel bič nad ubogo rajo. Tako mi razlaga značaj Bosancev Mahmut effendi, z ironičnim nasmehom na ustnih. Hercegovci pa je drugačen; boj z divjo naravo mu je utrdil voljo in telo, z nekakim zaničevanjem zre na Bošnjaka. Ko sem prišel semkaj iz dolgočasnega Judenburga, kjer sem pomiloval nešteto bebecv in slaboumnežev, sem z občudovanjem strmel na to možko lepoto in moč. In zlato srce ima ta narod; človeka očara predvsem ona naravna in odkrita gostoljubnost, ki izvira iz srca, ne pozna vzrokov in namenov ter se bistveno razlikuje od navadnih, konvencionalnih izrazov velikodušja. Na Španskem, v deželi bikoborb in plamteče ljubezni, si popolnoma neznani ljudje v kavarnah ponujajo okrepčila, znanci si na cestah z gracijoznimi kretnjami vsiljujejo zlate ure in prstane, a to je samo komedija, pretirana uljudnost, in jako mučen položaj bi nastal, ako bi nevedni tujec le verjel tem praznim besedam in gestam. Hercegovci pa še ni

dolgo ne smejo odpluti, dokler ne bo Grška vlada na zadnje demaršo četverozeve ugodno odgovorila. Kakor javlja „Matin“ je priplulo pred Solun močno brodovje francoskih in angleških križark in monitorjev. Neprestano se izkrcavajo nove ententine čete. Angleške oblasti so v Liverpolu in v Newcastleu zadržale 90 grških parnikov.

Pesimizem glede Grške.

Francosko časopisje piše o razpustu grške zbornice: Kralj Konstantin se ni brigal za ustavo, ko je razpustil zbornico. On je sedaj diktator in v njegovih rokah se nahaja usoda Grške. Pred sestankom nove zbornice, ki bo vsled vladne propagande pač sestavljena v kraljevem smislu, četverozeve ne more računati na grsko pomoč. Narobe, bati se je, da se bo kralj Konstantin vdal in pridružil sovražnikom. Dosedanja politika pregovarjanja, ki se je je posluževala ententa, pač ni več primerno sredstvo. Treba pomisliti, da stoje četverozeve čete na grških tleh. Treba jih je zavarovati pred vsakim presenečenjem s tem, da se jim pošlje velika ojačenja, ali pa, da se Grško z nasilnimi sredstvi prisili, pridružiti se četverozevi.

Ruske groznje.

Ruski krogi zasledujejo dogodke na Grškem z vedno večjim zanimanjem. Ako pripravljajo kralj Konstantin in njegovi svetovalci nov manever proti Srbom in njihovim zaveznikom, potem ne preostaja četverozevi ničesar drugega, kakor da opozori atenski kabinet, da se grško glavno mesto ne nahaja izven dosega topov ententnega brodovja.

Četverozeva zahteva demobilizacijo grške armade.

Ententino časopisje poroča, da smatra četverozeva demobilizacijo grške armade za najboljši dokaz, da Grška ne bo delala nobenih težkoč. „Times“ javljajo iz Aten: Tukajšnji ruski poslanik izjavlja, da se niti Francozi, niti Angleži, niti Srbi ne bi dali prostovoljno razorožiti. Skuludis mora torej razrešiti zapleteno situvacijo tako, da bodo vsi zadovoljni.

Anglija in Francija zahtevata garancije.

Francija in Anglija sta odločeni zahtevati od grške vlade garancije za varnost svojih čet na Balkanu. Tozadevna diplomatska pogajanja se že vršijo.

Francoski minister Cochon v Atenah.

Francoski minister Cochon se je mudil v Rimu ter je konferiral s Sonninom ter se je od tam podal v Atene, kjer hoče pregovoriti kralja in vlado v zmislu ententnih zahtev. Cochon bo, če treba grški vladi izjavil, da je pripravljeno pri Malti francosko-angleško brodovje, ki bo odgovorilo na vsako grško izdajstvo z represalijami.

Francosko brodovje pred Malto.

„Exchange Telegraph“ poroča iz Pariza, da stoji glasom tja dospelih poročil, pred Malto močno francosko brodovje, obstoječe iz velikih križark.

Francozi v Solunu.

Iz Soluna poročajo: Francozi so zgradili pri Kara Burnu veliko taborišče in letališče. V pristanišču križarijo neprestano francoske in angleške vojne ladje, katerim se je pridružila tudi ruska križarka „Askold“.

zastrupljen s pisano kulturno navlako; pogleda ti verno v oči, imenuje te brata ter ti ponudi cigareto in črno kavo. In ne smeš mu odreči.

Solnce že tone za gorami. Pridruži se mi tovariš Mahmut effendi, korporal-titularni četovodja, hodža, ker zna koran na pamet, profesor arabščine, časnikar, bivši poslanec, učen muslim, ki je študiral na vseučilišču v Carigradu in v Kajiri, šaljiv in duhovit. Sploh, pravi mistični sin Vztoka. Črez novi železni most, mimo hrupnih gostiln in bazarov naju vede pot v pristno turško kavarno, na prijateljski razgovor, ki vedno bolj oživi in obseže polagoma vse obširno polje človeškega čustvovanja, mišljenja in hotenja. Mahmut effendi se tudi zanima za naše javno življenje; treba mu je marsikaj razložiti, vesele in žalostne stvari. Čas nama poteka kaj hitro; naenkrat se je rodila lepa južna noč, nešteto svetlih zvezd je vzšlo na obzorju. Skozi nizko kavarniško dvorano grmi domača narodna pesem tamburaškega zbora, vojaki so stopili v krog in plešejo razvnetih lic priprosto kolo, fesi in turbani tonejo v oblakih dima, a onkraj ceste, sredi mošejskega vrta, žubori studenec, iznad zidu strmi v nebo vitki minaret in navpično nad njim jadra blede polumesec. Mahmut effendi pa govori z ljubeznjivo v srcu o ramazamu in kurban-bajramu, o imamah in hodžah, o haremah in muslimankah.

Toda čas je, da odrinem domov, umijem menažno posodo, namažem črevlje in se zarijem v slamo. Onkraj Neretve, pred vojašnico že doni v noč retreta, svečano in otožno.

Mostar, koncem oktobra 1915.

Vladko Štampihar.

Italijanska vojna ladja v Solunu.

Italijanska vojna ladja „Piemonte“ je prispelela 13. t. m. v Solunu ter se je zasedrila blizu francoskih in angleških vojnih ladij. „Piemonte“ je prispelela iz Mudrosa ter je 11. t. m. bombardirala kolodvor Dedeagač in dva iz po 80 vagonov obstoječa vojaška vlaka, ki sta bila uničena. Bolgarske baterije in iz Dedeagača odposlani podmorski čoln so obstreljevali „Piemonte“, ne da bi ga poškodovali.

Italijanski torpedni čolni na albanski obali.

V Brindisi in Bari se je opazilo večje število

italijanskih torpednih čolnov v smeri proti severnoalbanski obali. Italijani se boje napada avstrijskih potapljalnih čolnov na transporte iz Brindisi in Valone ter na angleške in francoske ladje, katere se pričakuje v pomoč Srbiji pred Santi Quaranta in Barom.

Četverozeve čete na Balkanu.

Četverozeva bo spravila na Balkan pol milijona mož ter bo ostala trajno v Solunu, da ogroža tam železnico Berolin-Carigrad-Bagdad. Srbom ne more pomagati, ti se bodo umaknili v Črno goro. Ententne čete se pripravljajo za zimsko kampanjo.

Četrta bitka ob Soči.

Novi boji na soški fronti.

Dunaj, 12. novembra.

Po razmeroma mirni noči se je obnovil večeraj dopoldne silni italijanski artiljerijski ogenj na celi fronti, kakor predvčerajšnjem. Nato je sovražna infanterija zopet neprestano napadala mostišče pri Gorici in Doberdobsko visoko planoto. Zopet so se razbili vsi naskoki s strašnimi izgubami za napadalce. Zopet imajo naše čete vse svoje pozicije trdno v rokah. Sovražni sunki pri Zagori in v pokrajini Vršiča so imeli isto usodo, kakor glavni napadi.

Na fronti v Dolomitih so Italijani tudi zadnje dni večkrat napadali naše pozicije na vrhu in na pobočjih Col di Lana, toda brezuspešno. Uradna časnikarska poročila italijanskega armadnega vodstva o dogodkih v tem prostoru so popolnoma napačna ter morejo sloneti pač le na popolnoma nepravilnih poročilih.

Bombardiranje Gorice.

Dunaj, 13. novembra.

Veliki boji na Goriškem, ki so zopet dobili značaj bitke, so trajali tudi večeraj. Zopet je sledil na celi dosedanji bojni fronti napad napadu. Obupni sovražnikovi naporji pa so se zopet razbili ob žilavem odporu naših čet, ki so se borile z neprekosljivim junaštvom. Tudi tolminsko mostišče je stalo čez dan pod močnim artiljerijskim ognjem. Odbili smo napad na našo pozicijo na Vršiču.

Dunaj 14. novembra.

Že ob začetku nove bitke so izpovedali italijanski vjetniki, da bodo mesto Gorico sestrelili, če se ne posreči jo vzeti. In res je padalo že prve dni velikih bojev mnogo topovskih krogelj na mesto. Večeraj je sovražna težka artiljerija preko nepremaganega mostišča silno obstreljevala Gorico. Medtem so Italijani brezuspešno delovali zasti proti severnem delu Doberdobske visoke planote. Severno od gore Sv. Mihaela je prešel kos fronte začasno v sovražne roke. Zvečer smo ga s protinapadom zopet popolnoma zavojevali. Vse druge italijanske sunke smo krvavo odbili. Pred odsekom južno od Griževega brda (Monte de sei busi) in pred goriškim mostiščem je že naš artiljerijski ogenj preprečil vsak poskus napada. Več naših letal je metalo bombe na Verono.

Boji ob Soči.

Dunaj, 15. novembra.

Sovražno napadalno gibanje na fronti ob Soči je večeraj morda zaradi hudega naliva, očitno popustilo. V odseku visoke planote pri Doberdovu pa so se vršili silni boji. Na severnem pobočju gore Sv. Mihaela se je Italijanom zopet posrečilo vdreti v vrzel v naših pozicijah, ki so jo napravile krogelje težkih topov. Močne sovražne čete, ki so prišlele zvečer severno od tod z napadom, smo krvavo odbili. Nato se je pričel naš protinapad, ki je zopet pridobil ves izgubljeni del fronte ter prizadejal sovražniku izredno velike izgube. Tudi močen italijanski napad na Griže brdo (Monta dei sei Busi) se je razbil, kakor vsi prejšnji napadi.

Vsled obstreljevanja Gorice je bilo dosedaj 58 civilnih oseb ubitih, 50 ranjenih, kakih 300 hiš in skoro vse cerkve in samostani so močno poškodovani.

Ena naših letalskih skupin je zopet metala številne bombe na Verono.

Bombardiranje Verone.

Letalske napade na Verono je pospeševala gosta megla, kakor poročajo italijanski listi. Tri letala so se pojavila nad mestom in vsako je vrglo na mesto pet do šest bomb. Na Piazza d' erbe je bil ravno živahen trg, ko so prve bombe prihrumele z velikansko silovitostjo. Prebivalstvo je bežalo v bližnje hiše. Vendar je bilo večje število ljudi ubitih in ranjenih. Po poročilih italijanskih listov je doslej 30 mrtvih, 29 težko in 19 lahko ranjenih.

Obstreljevanje Gorice.

Obstreljevanje Gorice se je pričelo dne 18. oktobra in je trajalo z menjajočo se intenziteto do današnjega dne. Kake dneve je padlo nad 100

strelv vseh kalibrov, posebno pa težki šrapneli v mesto. Obstreljevanje se je pričelo največkrat v zgodnjih jutranjih urah in je doseglo višek med tretjo in četrto uro popoldne, proti večeru je ponehalo. Po uradnem izkazu je bilo od početka vojne 58 civilnih oseb ubitih in 50 ranjenih, med temi mnogo otrok. Dva granatna strela sta ubila po 4 male otroke. Samostan na Sveti gori je zgorel do tal in cerkev je porušena. Zakristija stolne cerkve v Gorici je demolirana, samostan Kostanjevica, kjer počiva grof Chambord, je bil zadet od več granat in šrapnelov, vsled česar je bila poškodovana streha in slike v cerkvi kakor tudi v samostanu. V središču mesta se nahajajoči uršulinski samostan je do polovice porušen. V cerkev sv. Antona je udarila letalska bomba skozi streho. Oba kolodvora sta posejana z artiljerijskimi izstrelki. Cerkve v predmestju Cingraf, v Podgori, v Pevni, v Oslavju in v Standrežu so popolnoma sestreljene. Po večini tudi dotični kraji sami. V Gorici je trpel največ južni del. Tam je najbrž malo privatnih hiš, ki ne bi bile zadete. Sodi se, da 300 hiš v mestu je več ali manj poškodovanih. V krasno poslopje avstro-ogrske banke je udarilo že več drobcev, vsled česar je bil vdrt strop v veži in veža poškodovana. Poesbno pa je trpelo novo sodnijsko poslopje, ki je bilo doslej desetkat zadeto. Sovražni letalci so vrhu tega tudi večkrat metali bombe na mesto. Karakteristično je za italijansko vojevanje, da so na praznik Vseh vernih duš streljali Italijani s svojimi topovi na pot do pokopališča, katero dobro vidijo iz svojih pozicij.

Ljuti boji na Doberpobski planoti in ob goriškem mostišču.

Dunaj, 16. novembra.

Severni odsek Doberdobske planote je bil tudi večeraj pozorišče najlutejše borbe. Za pozicije na obeh straneh gore Sv. Mihaela se vrše boji dan in noč. Na severnem pobočju te gore so Italijani opetopano vdrli v naše črte. V večernih urah pa se je posrečilo, sovražnika skoro popolnoma prepočiti. Tudi bližinski boji v prostoru pri Sv. Martinu trajajo.

Pred goriškim mostiščem smo odbili sovražni napad na vrh pri Podgori.

Italijanski polki se upirajo in odrekajo pokorščino svojim oficirjem.

Profesor Lovrić poroča z italijanskega bojišča: Danes, dne 5. novembra, mi je povedal neki italijanski pribežnik, da je moštvo 38. italijanskega polka ubilo svojega podpolkovnika.

Italijanska polka št. 37 in 38 sta se spuntala in polka št. 43 in 44 sta odrekla pokorščino svojim oficirjem in nista hotela jurišati naših pozicij.

Manjši boji na Goriškem. — Bombe na Brescijo.

Dunaj, 17. novembra.

Včeraj se na Goriškem niso vršili večji artiljerijski boji. Tudi delovanje italijanske pehote je bilo, primerjano s prejšnjimi dnevi, mnogo slabejše. Položaj je na celi jugozapadni fronti neizpremenjen. Predvčerajšnjim je metala ena naših letalskih skupin bombe na Brescijo. Letalci so mogli opazovati močne požare. Vsa letala so srečno pristala.

Cadorna preti z odstopom, ako se Italija udeleži balkanske vojne.

Dne 17. novembra.

Kakor poročajo iz Rima, je izjavil šef generalnega štaba glede na agitacijo enega dela italijanskega časopisja za aktivno udeležbo balkanske vojne, da on odstopi od vrhovnega vodstva italijanskih operacij, ako bi hotela vlada s sedanje fronte proti Avstriji vzeti kak del tamkajšnjih čet.

Na Gorico padajo stotine bomb. — Tudi Riva pod ognjem. — Naši letalci so bombardirali Belluno.

Dunaj, 18. novembra.

Tudi tekom večerajšnjega dneva Italijani niso zopet pričeli napadati. Ponoči so poskusili slabotne sunke proti Zagori na severnem pobočju gore Sv. Mihaela in proti odseku jugo-zapadno Sv. Martina. Vse smo odbili. Od danes rano stoji Gorica zopet

pod silnim topovskim ognjem. Prve ure je padlo kakih 400 topovskih krogel v mesto.

Stari mestni del v Rivi je bil včeraj od Altissima sem pod ognjem.

Naši letalci so metali bombe na vojašnice v Bellunu.

Bombe na Benetke.

Dunaj, 18. novembra.

Danes popoldne je obmetavala ena naših pomorskih letalskih eskader forta San Nikolo in Alberoni, arzenal, letalsko postajo, gazometer, kolodvor in več vojašnic v Benetkah uspešno z bombami.

Kljub silovitemu obrambnemu ognju in napadom s strani treh sovražnih letal, se je vrnila naša eskadra polnoštevilno in nepoškodovana.

Italijanska armada 500.000 mož napade Gorico.

Bern, 16. novembra. „Neue Züricher Zeitung“ poroča iz Milana: Predpriprave za nov splošen napad na Gorico se vrše z vso hitrostjo, kakor se poroča iz privatnega vira. Naval se izvrši v globokih vrstah na najširši fronti s četami okoli 500.000 mož. Izid se splošno presoja optimistično. Salandra upa za gotovo, da bo mogel stopiti pred zbornico s poročilom, da je Gorica zavzeta.

Vojna z Rusijo.

Boji pri Čartorijsku.

Dunaj, 14. novembra.

Pri poskusu vdreti v sovražne pozicije pri Čartorijsku smo pripeljali nazaj nad 1500 vjetnikov in 4 strojne puške. Zapadno od Rafalovke smo odbili napade. Sicer razen bojev z ročnimi granatami pri Sapanovu na celi fronti nobenega infanterijskega delovanja.

Pri Podgačju so vdrle nemške čete v ruske pozicije.

Berolin, 14. novembra.

Pri armadnih skupinah generala feldmaršala von Hindenburga in princa Leopolda Bavarskega je položaj neizpremenjen.

Pri Podgačju severozapadno Čartorijska je vdrla armadna skupina generala von Linsingena v ruske pozicije ter ugrabila 1515 mož in 4 strojne puške.

Car v Revalu.

Car in prestolonaslednik sta dospela dne 10. novembra v Reval. Oglevala sta si trdnjavske naprave in garnizijo. Po zajtrku sta obiskala pristanišče ter stopila na transportno ladjo „Evropa“, kjer je bilo zbrano moštvo ruskih in angleških podmorskih čolnov. Osebnost je izročil car Nikolaj dvema poveljnikoma angleških podmorskih čolnov veliki Jurjev križ IV. razreda, na kar si je s prestolonaslednikom ogledal angleške podmorske čolne. Obiskala sta nato tvornice in ladjedelnice. Dne 11. in 12. novembra sta si ogledala čete v Rigi, Vitebsku in Dvinsku. V Rigi je carja sprejel general Radko Dimitrijeva.

Zmagoviti zaključek štiritedenskih bojev pri Čartorijsku.

Dunaj, 15. novembra.

Boji pri Čartorijsku so imeli včeraj popolen uspeh. Poraženega sovražnika smo vrgli iz loka Stira preko reke. Na svojem hitrem umikanju je sovražnik zažgal vse izgubljene kraje. S tem so imeli štiritedenski žilavi in slavni boji za Čartorijsk ravno tako posledico, da so se Rusi umaknili v svoje prvotne pozicije, kakor svoj čas od ruskih čet upalno zglaseni poizkusi, prodreti pri Siemkovicah ob Stripi. Plen se zvišuje.

Linsingenova armada je pognala Ruse čez Stiro.

Berolin, 15. novembra.

V okolici Smorgona se je razbil pred pozicijo armadne skupine generala feldmaršala von Hindenburga ruski delni napad s težkimi izgubami.

Čete armadne skupine generala von Linsingena so napadle ruske pozicije na zapadnem bregu Stira v celi razdalji. Rusi so poraženi. Zapadni breg je od njih očiščen.

Rusi so obstreljevali kurlandsko obal.

Berolin 17. novembra.

Ruski rušilci so obstreljevali včeraj Petragge na severni osti Kurlandije in okolico jugo-zapadno od tam.

Naša zmaga pri Čartorijsku je bila zelo velika.

Dunaj, 18. novembra.

Položaj je neizpremenjen. Pri pospravljanju bojišča pri Čartorijsku, smo šele spoznali popolno velikost nedavno doseženega uspeha. Sovražnik je imel velike izgube. Doslej smo pokopali 2500 Rusov ter izkopali 400 novih grobov.

Več tisoč pušk in velike množine municije so plen, ki se bo najbrže še zvišal. Nasprotnik je mel na zapadnem bregu Stira štiri zapored ležeče

„Ancona“.

„Stampa“ v Turinu poroča, da so uvedle italijanske oblasti preiskavo, kateri državi pripada podmorski čoln, ki je potopil „Ancono“. Ako bi se pokazalo, da je bil podmorski čoln nemški, bi Italija napovedala Nemčiji vojno.

Zopet italijanski parnik potopljen.

Podmorski čoln z avstro-ogrsko zastavo je potopil pri otoku Gavdo, južno Kandije, italijanski parnik „Bosnia“ z 2560 tonami prostornosti. Posadka in Pasažirji so se vkrcali v 4 čolne, katerih eden z 19 osebami še ni priplul do kopnega.

Italijanski parnik „Firenze“ potopljen.

„Agencia Stephani“ poroča: Dne 9. novembra je bil na potu v Port Said italijanski parnik „Firenze“ potopljen od podpomorskega čolna, ki je imel avstro-ogrsko zastavo. 96 mož posadke in 27 potnikov je rešenih. O 15 možeh posadke in 6 potnikov ni nobenih vesti.

Novi vpoklici v Italiji.

Rekruti vseh treh kategorij letnika 1896. in oni iz letnikov 1892., 1893. in 1894., ki so bili pri naknadnih naborih spoznani za sposobne, so bili vpoklicani.

močne pozicije z žičnimi ovirami, oporišči in napravami za flankiranje. Razsežna taborišča bajt s stražnicami in velikimi hlevi, dokazujejo, da se je pripravil že za zimo.

Položaj na severnem bojišču.

Tretja velika ruska ofenziva na velikanski fronti je popolnoma razbita. Zadnja ofenziva je bila najsilnejša na fronti ob Stiru. Pač so bili tudi boji ob Stripi, Ikvi in pri Korminu strahoviti, vendar so v razmeroma kratkem času prenehali, ko je bila prva sila ruskih naskokov zlomljena. Tudi pri Sapanovu, Novo Aleksijencu in severno od Derazna so se vršili ljuti boji, ki pa so kmalu prenehali.

Ruska duma.

„Rječ“ poroča, da bo sklicana дума za 18. december, da se pred vsem posvetuje o finančnih vprašanjih. Vlada se skuša sporazumeti z raznimi voditelji strank, da ne bodo zahtevali političnih debat, ker se bo o političnih vprašanjih govorilo v sledeči tajni seji.

Rusi in Poljaki.

Minister notranjih del je izjavil, da je za odpravo vseh bistvenih odredb proti Poljakom, ker so prelavili svojo kri za Rusijo in dokazali svojo vdanost.

Nemčija in Rusija.

Sredi vojne med Nemčijo in Rusijo je izšla v Berlinu knjiga „Der Warenaustausch zwischen Russland und Deutschland“. Ta knjiga je spisana in izdana „na željo avtoritativne strani“ in se nanaša na uradne podatke. Značilno je, da je besedilo najprej rusko in potem nemško, kar pač kaže, da želi Nemčija, naj bi se knjiga razširila tudi na Ruskem. Iz knjige je spoznati, kako je bilo gospodajsko razmerje med Rusijo in Nemčijo pred vojno. Nemčija je leta 1894. izpeljala na Rusko za 143 milijonov rubljev industrijalnih izdelkov, do leta 1913. pa je že ta uvoz na Rusko narasel na 642,8 milijonov rubljev. Nemčija sama je prodala na Rusko dvakrat več blaga kakor Angleška, Francoska in Amerika skupaj. Rusija je zopet prodala na Nemško pšenice, rži, ječmena in ovsu za 220 milijonov rubljev, to je skoro 46% vseh pridelkov, kar jih je Rusija izvozila. Knjiga dokazuje, da bi se morali Nemčija in Rusija po vojni zopet sporazumeti in se še bolj zblížati druga drugi. Ta želja je naravna, saj bi bila nemška industrija hudo udarjena, če bi izgubila ruski trg, kakor bi bilo tudi za Rusijo težko, spravljati svoje kmetijske pridelke kje drugje tako gladko v denar, kakor v sosednji Nemčiji. Kako se bo po vojni to uredilo, zdaj ni mogoče uginiti. Rusija je tako blizu Nemčije, da dobiva iz Nemčije laglje industrijalne izdelke, kakor od drugod in tudi svoje poljske pridelke laglje spravlja na Nemško, kakor kam drugam. Res je pa tudi, da stoje vsaj sedaj Angleži, Francozi, Rusi in Italijani na stališču, da se bodo po vojni tudi gospodarsko čim najtesneje združili in Nemčijo in Avstrijo kar mogoče izolirali, in res je tudi, da je Rusija vsled sedanje vojne prišla v tako finančno odvisnost od Angleške, da morda po vojni tudi ne bo mogla obnoviti starih gospodarskih stikov z Nemčijo.

Varšava.

Nemške oblasti so sklenile za leto 1915. pobrati v Varšavi in Pragi državni davek od nepremičnin. Varšavska mestna uprava je baje sklenila plačati nemškim oblastim za garnizijo 2,500.000 mark.

Boji na Francoskem.

Na francoski fronti mir.

Berolin, 12. novembra.

Na fronti ničesar novega. Dva angleška dvokrovnika smo v zračnem boju sestrelili, tretji se je moral za našo fronto spustiti na tla.

Nemci so osvojili francoski jarek pri Ecurie.

Berolin, 15. novembra.

Severovzhodno od Ecurie smo po ljutem boju osvojili eksponirani, 300 metrov široki jarek ter ga zvezali z našo pozicijo.

Nemški sunki na zapadu.

Francoski vojaški krogi konstatirajo z vedno večjo nezadovoljnostjo, da so pričeli Nemci na zapadni fronti s celo vrsto pomembnih ofenzivnih akcij. Tolažijo se s tem, da je bilo to omogočeno, ker so dospele v fronto nove čete, ki morajo sedaj Nemcem manjkati drugod. Tudi „Temps“ konstatira v razgovoru o vojnem položaju na zapadu, da se pričinja slika izpreminjati.

Obstreljevanje Lensa.

Berolin, 16. novembra.

Trije poskusi Francozov, nam zopet vzeti dne 14. novembra severo-vzhodno od Ecurie zavzeti jarek, so se ponesrečili. Na ostali fronti, razen bojev topov in z minami na raznih črtah, nič bistvenega. Večkratno obstreljevanje Lensa s strani sovražne artiljerije med 22. oktobrom in 12. novembrom, je zahtevalo med prebivalstvom 33 mrtvih in 55 ranjenih za žrtve. Vojaške škode ni.

40 milijonov vojne kontribucije na mesec.

Nemški generalni guverner okupirane Belgije je izdal odredbo, da mora Belgijsko prebivalstvo za stroške nemške armade in nemške uprave v Belgiji plačevati na mesec 40 milijonov frankov vojne kontribucije.

Vpoklici na Angleškem.

London, 13. novembra. (Kor. u.) Uradna razglasitev, da se morajo do 30. novembra prostovoljno zglasiti vsi neoženjeni moški do 40. leta.

Boji v Indiji.

Iz Rotterdama: Angleški listi poročajo zopet o hudih bojih v Indiji. „Daily Mail“ poročajo, da so Angleži izpraznili več važnih garzinij v Indiji, zlasti v notranjosti dežele.

V San Franciscu izhajajoči list „Hindostan Godar“ je priobčil 12. oktobra poročilo o razširjenju revolucije v angleški Indiji. Dne 5. septembra je prišlo v severnem delu Pešavarja do bitke med 10.000 Afganci in angleškim vojaštvom, v kateri je padlo 1200 vstašev. Pri tem boju ni šlo izključno za obmejne narode. Afganci, ki so kakor Perziji prijazni Turčiji in njenim zaveznikom, so pričeli z vpadom v Indijo ter napadajo Angleže, ki korakajo z juga in vzhoda proti Afganistanu, do čim prodirajo Rusi s severa skozi Turkestan. Afganci imajo armado 300.000 oboroženih in izvežbanih mož. Očitnih vstaj proti Angliji se udeležuje izvečina mohamedanskega prebivalstva Indije.

Churchillov poslovilni govor.

Churchill je podal v poslanski zbornici podrobno poročilo o svojem delovanju kot prvi lord admiralitete. Izjavil je, da nima povoda, bati se objave dejstev o pomorski bitki pri Coronelu, o izgubi v Antwerpnu in o brodovnih operacijah pri Dardanelah. O tem zadnjem predmetu je govoril obširno. Skušal je dokazati, da je bil načrt skrbno pripravljen in od angleških in francoskih večšakov odobren, samo admiral Fisher je bil proti. — V splošnem pregledu je izjavil Churchill baje o vojni: Da dobimo vojno, ni treba za nas, da preženemo Nemce iz vsega ozemlja, ki so je zasledili, niti ni treba prebiti njihove fronte, dokler se nahaja še daleč izven Nemčije. Najbrže bo mogoče Nemčijo v drugem ali tretjem vojnem letu bolj temeljito premagati, kakor če bi bile zavezniške čete že v prvem vojnem letu vkorakale v Berlin. Naše trdno gospodarstvo na morju in hitro uničenje za orožje zmožnega nemškega prebivalstva (?) sta dva faktorja, s katerimi lahko z zaupanjem računamo. Dočim pojema sila Nemčije, se dviga naša moč. Zato se imamo zahvaliti požrtvovalnosti francoskega in ruskega naroda, ki sta imela do sedaj najtežje izgube. Mi smo rezerva zaveznikov. Sedaj je prišel čas, da položimo rezervo popolnoma na tehtnico. Seveda je bilo za nas neprijetno, da smo morali videti, da je bila neka vlada, — kakor bolgarska vlada — pri presoji izglede za vojno, mnenja, da bosta zmagali centralni državi. Toda nekaj teh malih držav je hipnotiziranih od nemškega vojaštva in nemške precizije. Vidijo samo epizodo, ne vidijo in razumejo pa, da more vzdržati narod, ki ima starodavno silo in ki se bori proti Nemčiji, poraze, razočaranja in celo napačno vodstvo, da pa bo ta narod vedno iznova zbral svoje sile ter se z nepremagljivo trdovratnostjo in velikanskim trpljenjem trdil tako dolgo, da bo uspešno končana največja zadeva, za katero se je človeštvo kdaj borilo.

Še šest let?

V vojni debati v angleški zbornici je izjavil poslanec Trevelani: Sedaj se potrjuje, da bo trajala vojna do izmučenja. Kdor bi menil, da bo taka vojna trajala manj kakor šest let, ta bi bil jako sangviničen. Kako se bo nam in ostalem svetu v tem času godilo? Vojna do izmučenja pomenja za nas kakor za Nemčijo popolno, nepopravljivo pogubo.

Turčija proti štirizvezi.

Boj za Carigrad.

Carigrad, 12. novembra.

V odseku pri Anaforti je prisilila naša artiljerija pri Kemiklik Limanu sovražne ladje, ki so se tam nahajale, da so se odstranile. Dne 10. novembra v imenovanem zalivu havarirana torpedovka se je popolnoma potopila. V odseku pri Ariburnu smo razdeljali pri Kamlisertu neko sovražno pozicijo za metalce bomb. V odseku Sedilbah je prizadejala naša artiljerija sovražnim četam, ki so ravnokar pred levim krilom postavljale žične ovire, prav občutne izgube. Ena sovražna križarka in dva monitorja so se pri Anaforti in pri Sedilbahru brezuspešno udeležili ognja baterij na kopnem. Na drugih frontah nič pomembnega.

Carigrad, 13. novembra.

Dardanelska fronta: Dne 11. in 12. novembra je trajal od časa do časa krajevni topovski boj. Uspešni ogenj naše artiljerije je dosegel uspehe v sovražnih pozicijah. Pred Anaforto so se udeležili dve sovražni torpedovki in pred Ariburnujem ena križarka in ena torpedovka brezuspešno boja baterij na kopnem. Naše anatolske obrežne baterije so uspešno obstreljevale sovražne čete v okolici Sedilbahra in Morto Limana ter tam se nahajajoče male ladje. Na ostali fronti ničesar novega.

Carigrad, 14. novembra.

Dardanelska fronta. Običajno, časih prenehajoče obstreljevanje z artiljerijo in bombami traja. Naša artiljerija, ki je obstreljevala dva sovražna monitorja, ki sta se v Saroškem zalivu približala obali, je zadela en monitor dvakrat ter ga vžgala, drugi monitor pa je prisilila, da se je umaknil.

Težki topovi za Dardanele.

„Lokalanceiger“ poroča iz Lugana: Italijanski poročevalec Magrini poroča „Secolu“ iz Soluna, da so dospeli preko Bolgarske v Carigrad prvi težki topovi, določeni za Dardanele.

Opozarjamo na

„Brambni ščit“ v Kranju!

DNEVNE VESTI.

Ministrska posvetovanja v Budimpešti. Minister notranjih del, baron Heinold, in poljedelski minister, Zenker, sta bila dne 17. novembra v Budimpešti in sta se ves dan posvetovala z ogrskima ministroma, baronom Ghillanyjem in baronom Harkanyjem, zaradi aprovizacije. Kak uspeh so imela ta posvetovanja, ni znano.

Odlikovanja. Bavarski kralj je podelil generalnemu polkovniku nadvojvodi E v g e n u veliki križec vojaškega Maks-Jozefovega reda; avstrijskemu domobranskemu ministru G e o r g i j u in ogrskemu domobranskemu ministru H a z a y u pa veliki križec vojaškega zaslužnega reda z meči.

Odlikovanje železniškega ministra. Cesar je podelil v priznanje posebnih zaslug za vojaško bolniško oskrbo v vojni železniškemu ministru dr. Zdenku baronu Forsterju zaslužno zvezdo Rdečega križa z vojno dekoracijo.

Železniški minister baron Forster se je dne 17. novembra zvečer na inspekcijskem potovanju pripeljal v Ljubljano in je včeraj popoldne nadaljeval svoje potovanje.

† **Leopold Ažman.** Neizprosna usoda je zahtevala zopet novo žrtev. Na soški fronti dne 1. t. m. zadet od štirih šrapnelskih krogelj, je podlegel včeraj težkim ranam po mukepolnem trpljenju v tuk. vojaški rez. bolnici c. in kr. rez. praporščak, učitelj Leopold Ažman. — Pokojnik je po dovršeni pripravnici nastopil svojo prvo službo v Javorjih v Poljanski dolini, odkoder je bil premeščen v Škofjo Loko in od tam po dveletnem službovanju v Zabnico kot vodja tamošnje ljudske šole. Lansko leto je bil prestavljen v Sodražico na Dolenjskem. Vsled svojega veselega temperamenta in dovtipnosti je bil splošno znan in priljubljen. Pogrešali bodo v svojih vrstah veselega Poldeta pevc, godci, in telovadci, vnetega športnika pa ožji lovski krog in tenis-družba. Umrli Ažman je bil napreden mož, kremenit ter neupogljiv značaj. Ostavil je mlado ženo in nežno hčerko. Vrlemu junaku bodi lahka zemlja domača!

V I. letnik c. kr. Fran Josipa vojaške akademije na Dunaju in c. in kr. tehnične vojaške

akademije v Mödlingu (topničarski razred) se sprejme še nekaj leta 1898. rojenih prosilcev, ki še niso bili potrjeni, z namembo za c. kr. deželno brambo. Prošnjo je vlagati do najkasneje 25. novembra 1915 neposredno na c. kr. ministrstvo za domobranstvo. Natančnejši podatki so razvidni iz razpisa, ki se te dni objavi v uradnem listu „Laibacher Zeitung“ in ki je tudi na vpogled pri vseh c. kr. okrajnih glavarstvih, pri mestnem magistratu v Ljubljani in pri ravnateljstvu pomožnih uradov c. kr. deželne vlade.

V III. letnike c. in kr. pehotnih kadetnic se za šolsko 1915./16. sprejemajo še prosilci rojstnih letnikov 1898. in 1899., ki še niso asentirani. Tozadevne prošnje je, če le možno, osebno izročiti poveljstvu pehotne kadetnice najkasneje do 25. novembra 1915. Natančnejši podatki so razvidni iz razpisa in iz predpisov o vsprejemu aspirantov v c. in kr. kadetnice, ki se dobe pri c. in kr. dvorni in državni tiskarni ter pri dvorni knjigarni L. W. Seidel & Sohn na Dunaju. Razpis se lahko vpogleda pri mestnem magistratu v Ljubljani in pri vseh c. kr. okrajnih glavarstvih.

Seja kranjskega občinskega odbora z dne 17. t. m.

1. Občinski proračun za l. 1916. Po poročilu in na predlog poročevalca obč. svetovalca Fr. Krennerja sprejme odbor proračun za l. 1916., ki izkazuje K 15482-20 dohodkov in K 58452-19 izdatkov. Primanjkljaj K 42969-99 se bo pokrila s 40% občinsko naklado na direktne davke, z užitninskimi davki, s 5% vodovodno naklado in z blagajničnim prebitkom. 2. V smislu po finančnem ministru uvedene prireditve za pospeševanje prstovoljne oddaje zlatih in srebrnih predmetov, ki se nahajajo v zasebni posesti in so pogrešljivi, se izvolijo v krajevni odbor za to akcijo gg. župan F. Polak, dekan A. Koblar, nadučitelj F. Ivanc, obč. odbornika Fr. Crobath ter J. Majdič in veletrežec R. Marenčič. 3. Poročilo finančnega odseka. Odbor pritrudi sklepom upravnega odbora mestne hranilnice, da se K 667-68, t. j. 5 odstotkov od čistega dobička pri hranilničnem upravnem imetju za l. 1914. izroči pokojninskemu zakladu za hranilnično uradno osebje in da se nadalje od čistega dobička izplača po 200 K „Deželni komisiji za oskrbo vračajočih se vojakov in invalidov“ ter „Avstrijski družbi rdečega križa“. — Inštalacijski tvrdki „Union“ se vrne koncesija, položena povodom napeljane električne razsvetljave na savskem mostu. 4. Poročilo tržnega odseka. Prošnji najemnika mestnih tehtnic in tržnin se ugotovi, da se mu z ozirom na nastale razmere popusti 252 K od letne najemnine. Na to župan zaključuje sejo.

Zahvala in oklic! Od c. kr. deželnega predsedništva svoječasno izdani oklic radi oddaje vreč našim četam na jugozapadni fronti je imel v celi deželi najlepši uspeh. Število od prebivalstva podarjenih vreč presega več tisočev. C. in kr. armadno etapno poveljstvo je za jako lep uspeh, ki ga je imelo to podjetje z dopisom na c. kr. deželno predsedništvo za Kranjsko izrazilo zahvalo v imenu Najvišje službe ter pripomnilo, da naj **Dijaški koncert**, ki se je vršil včeraj v Ljudskem domu na korist vdovam in sirotam padlih junakov je vsestransko izborno uspel. Podrobno poročilo priobčimo radi pomanjkanja prostora prihodnjic.

Brambni ščit. Dodatno k našim poročilom, poročamo, da so žebliji za ščit že tu. Žebliji so štiri vrste: posrebrnjeni, ponikljani, beli in črni. V kolikor smo sedaj poučeni, bodo te-le cene: posrebrnjeni 20 K, ponikljani 10 K, beli 1 K in črni 20 vinarjev. Za šolsko mladino bodo zadnji, to so črni žebliji po 10 vin. — Spored bo prilično naslednji: dne 4. decembra ob 7½ uri mirozov; dne 5. decembra ob 11. dopoldne pa se prične slovesno zabijanje žebeljev na glavnem trgu. Vabilo se bode k tej slovesni prireditvi najodličnejše dostojanstvenike, vsa okoliška vojaška poveljstva, vse občinske odbore in župnijske urade v političnem okraju, ter vsa šolska vodstva, kakor tudi na okraj meječa oblastva, občinske zastopce ter župnijske urade itd. Slavno občinstvo, o tem smo trdno prepričani; da bode s svojo najštevilnejšo vdeležbo dokumentiralo ponovno svoj neomajani in zvesti patrijotični čut in lojalnost. To zbrano občinstvo, ki bo sestojalo iz najodličnejših vojaških, državnih, cerkvenih in civilnih dostojanstvenikov, iz meščanstva in kmečkega prebivalstva, pa naj bo našim sovražnikom živ dokaz avstrijske skupnosti nas vseh in alegorična slika našemu geslu „Viribus unitis“.

požrtvovalnost darovalcev najde svoje najlepše plačilo v zavesti, da je prihranilo s svojimi darili našim vrlim četam mnogo krvi. V tem, ko se ta zahvala tem potom sporoča vsem onim, ki so z darili, ročnim delom ali drugače pripomogli k uspehu, se srčno prosi za nadaljevanje tega dela. Še vedno morajo naši junaški vojaki na jugozapadni fronti vztrajati proti neprestanim navalom sovražnikov, še vedno je treba skrbeti za njihovo varnost. Prazne vreče, prilično 60 cm dolge in 40 cm široke, iz trpežne tkanine, v svetlih neopazljivih barvah (rumenkaste, rujavkaste, sive), na odprti ozki strani opremljene z trdno vrstico za zavezo, naj se oddajo pri županstvih. Tudi že rabljene vreče so dobrodošle, če so le dovolj trpežne. Na posebno zahtevo bi se plačalo za kos po kakovosti 50 do 70 vinarjev.

Iz ruskega vjetništva se je oglasil Ljudovik Deisinger iz Škofje Loke. Pravi, da je na posestvu Vasilja Petroviča Nepokojkega v vasi Marjanovka, pošta Tiskovka v herzenski guberniji, v južni Rusiji.

V Bohinjski Bistrici je umrla gospa Franja Mencinger, rojena Mencinger, stara 41 let. Naše sožalje!

Novi Ciril-Metodove vžigalice. Te dni so prišle v prodajo nove vžigalice Ciril-Metodove družbe. Oblika je ista, samo barve so druge. Mesto dosedanje belo-modro-rdeče trobojnice so škatljice le blede-modre z belim pasom na sredi, v katerem se nahaja modri napis: Mal položi dar domu na oltar. Ali je morda z manjkalo rdeče barve?

Razglas. S tuk. razglasom z dne 21. septembra t. l. št. 21285 določene najvišje dopustne cene za praso in kašo se tem potom razveljavijo. Vendar pa se opozarja, da se bo vsako zahtevanje pretiranih cen slejkoprej kaznovalo od sodišča z občutnimi denarnimi globami in zaporom.

C. kr. okrajno glavarstvo v Kranju.

Dopusti za živinorejce. Vojno ministrstvo namerava ukreniti vse potrebno, da se moški letnikov 1865. do 1872., ki krmijo živino (posestniki in hlapi) na kmečkih posestvih, ako ni nobene druge moške sile na razpolago, za zimsko dobo 1915/16 oprostijo od črnovojniške službe. Tozadevne prošnje se morajo vložiti pri c. kr. okrajnih glavarstvih.

Občine, ki naročajo ogrsko moko, in plačajo denar pri svojem okrajnem glavarstvu, oziroma po položnicah, ki jih prejmejo pri svojem okr. glavarstvu, naj o tem istočasno obveste tudi Zavod za promet z žitom v Ljubljani: če se namreč Zavoda o vplačilu ne obvesti, isti ne prevzame nikake odgovornosti, dabo moka pravočasno dospela. Pripominja se, da vsled prevoznih težkoč preide od naročila do prejema ogrske moke 6—8 tednov.

Zbirajte kosti. Poljedelsko ministrstvo razglašja, da je nastalo veliko pomanjkanje umetnih gnojil, ki vsebujejo fosfor, ker se za izdelovanje mineraličnega superfosfata potrebna surovina, imenovana fosforit dobiva čez morje in se sedaj ne more uvažati. Toda iz kosti se da napraviti koščena moka in animalični superfosfat, kar kmetijstvo sedaj nujno raki. Ministrstvo naroča, naj župani organizirajo sistematično nabiranje kosti po svojih občinah. Tudi šolski otroci se smejo porabljeni, da bodo hodili od hiše do hiše nabirati kosti. Če ni v bližini kupca, naznani družba „Colla“ na Dunaju I. Fischhof št. 3. kjer je njen zastopnik, ki kupi kosti.

Ne pridržujte krompirja! C. kr. deželna vlada opozarja producente, da naj nikari ne zadržujejo krompirja v svojih skladiščih, marveč naj ga prodajo, kolikor ga prodati sploh nameravajo. Znano je, da je bilo letos tudi na Kranjskem mnogo več krompirja pridelanega, kakor druga leta, a ga še toliko ne prihaja na trg. Ako producenti mislijo, da bodo imeli od tega dobiček, se motijo. Računati morajo s tem, da gre čez zimo mnogo krompirja v padek in se dviga cena vedno natančno proračunjeno z odpadkom, tako, da zaradi tega nikakor ni računati na dobiček, pač pa še rajši na izgubo. Nadalje je vpoštevati dejstvo, da krompir nima fiksnih cen, kakor žito, ampak najvišje cene, od katerih pa vsakdo lahko popusti. Tudi je računati s tem, da bode spomladi več ponudb za krompir, kakor pa povpraševanja, kar bode vplivalo, da ga bodo producenti dajali izpod maksimalnih cen. Ako se naposléd računa še z dejstvom, da je bil letos krompir večinoma spravljen v moči, vsled česar se bode bolj kvaril, kakor druga leta, se pride do zaključka, da je v vseh ozirih za producente bolj pametno in plodonosno, ako krompir, kolikor ga imajo za prodajo, čimprej spravijo v denar.

Krompirjevka kot krmilo. Da se zaloge krmil kolikor mogoče dolgo ohranijo, je treba v sedanjih težkih razmerah porabiti vse rastline in rastlinske dele, ki so dobri za krmljenje. Vsled velikih množin in redilne vrednosti, ki je podobna oni dobrega travniškega sena, bi se morala krompirjevka zdrobiti kot seno ali pa skisati. Krompirjevka se ne sme sveža pokladati. Krompirjevka ima trikratno redilno vrednost slame ozimnega

žita (34 proti 11,5 vsebine škroba) in vsebuje 6,7 odstotkov prebavljivega surovega proteina, slama ozimnega žita pa samo 0,2 odstotka. Seno iz zmrzle krompirjevke ima isto krmilno vrednost, kakor ona iz zelene, kar se je dokazalo z izvrstno uspešnimi poizkusi pri prežvekovalcih, ki so jih napravili v Nemčiji. Nadaljna prednost zmrzle krompirjevke obstoja v tem, da so listi, torej deli, ki imajo največ redilnih snovi, sprti in so vsled tega ne dobe tako lahko, kakor pri senu krompirjevko, ki je bila sveža požeta ali se je posušila.

Ne dajte ječmena in ovsu v mletev! Pokazalo se je, da kmetovalci po mnogih krajih dajejo oves in ječmen — deloma sam, deloma mešan z drugim žitom — v mline za moko. Kmetovalci se opozarjajo, da je po ministrski naredbi z dne 21. julija drž. zak. št. 203 to prepovedano in se bo poleg kazni oves in ječmen zaplenil, če se še najde v kakem mlinu. Kot krušno žito je določena pšenica, rž, in kjer se je kaj pridelalo, tudi ajda.

Kdor krušnega žita ni toliko pridelal, kolikor ga dovoljuje zakon za porabo njegovi družini, prejme od županstva potrebno množino pšenične, oziroma ržene moke. Od ječmena in ovsu pa si sme obdržati vsak kmetovalec le toliko, kolikor ga rabi vsakdo za seme in poleg tega za krmo: od ječmena eno četrtno celega pridelka, od ovsu pa, kdor ima konje, po 1 kg za enega konja na dan. Ostala množina ječmena in ovsu pa se mora oddati komisijonarjem Zavoda za promet z žitom.

Zasačen vlomilec. Brezposelni pekovski pomočnik Valentin Jugovic iz Stare Loke, je imel v Celovcu svoje stanovanje, v katerem pa je ponoči prav redkokrat prebival. Policija si je ogledala njegovo stanovanje in našla tam vse polno, iz različnih vil ob Vrbskem jezeru ukradenih stvari. Jugovic je priznal te vlome in izpovedal, da je v družbi nekega Stefana Bocelle napravil dotične vlome, Bocella pa da je tudi sam tod in tam vlomil in dal ukradene stvari Jugovicu spraviti.

Jugovic je bil zaradi teh in drugih tatvin obsojen na dve leti ječe.

Izgube v sedanji vojni. V angleški perski zbornici je rekel lord Loreburn: Izgube na ljudeh v sedanji vojni, ki se cenijo na 15.000.000 mrtvih in poškodovanih, stroški za vojno, ki znašajo mnogo tisočev milijonov, bodo vso civilizacijo premenili. Če se bo vojna brez konca nadaljevala, bodo sledile revolucije in anarhije. Veliki deli na kontinentu se bodo premenili v puščave, kjer bodo živeli samo starčki, ženske in otroci. — Lord Courtney je rekel: Vojna znižuje nivo civilizacije, proizvaja socialno nazadovanje in zmanjšuje osebno svobodo državljanov.

Razširjajte naš list.

Spominjajte se vsi „Rdečega križa“.

V prebridki žalosti naznanjamo, da je naš iskreno ljubljani soprog, oče, sin, brat, nečak in stric, gospod

Leopold Ažman,

c. in kr. rez. praporščak in učitelj v Sodražici,

težko ranjen dne 1. novembra t. l., dne 19. t. m. po mukepolnem trpljenju izdihnil svojo blago dušo v tukajšnji c. in kr. rez. bolnici.

Zemeljski ostanki dragega pokojnika se bodo prenesli v nedeljo, dne 21. novembra ob 3. uri popoldne iz hiše žalosti št. 123 na tukajšnje pokopališče.

Sv. maše zadušnice se bodo brale v tukajšnji župni cerkvi.

Nepozabnega pokojnika priporočamo v blag spomin!

V KRANJU, dne 20. novembra 1915.

Žalujoči ostali.

59

Suhe gobe

in druge deželne pridelke v vsaki množini po najvišjih dnevnih cenah kupuje

M. RANT, KRANJ

trgovina mešanega blaga in deželnih pridelkov

Trbovelski in češki premog.

Restavracija pri kolodvoru

priporoča dobro kuhinjo, pristna vina, češko budjeviško pivo. Lep senčnat vrt.

5 52-47

! Za zimo!

Najstarejša trgovina

Ferd. Sajovic

v Kranju
(poprej J. C. Pleiweiss)
priporoča

2 52-47

svojo bogato zalogo

sukna, zimskih modnih blagov, barhentov za ženske bluže in obleke, pike, belih in višnjevih barhentov, ševijotov, kamgarnov in lodnov za pelerine, šifona, bele kotenine in platna za rjuhe, cvilha za žimnice, satenastih in pisanih posteljnih odev, kakor tudi vsega drugega manufakturnega blaga. Volneni robci, pletti najnovejših vzorcev in najboljše kakovosti. Zimske moške in ženske srajce, jopice in hlače.

Snežne kape, trebušnike, naročnike, rokavice in nogavice za vojake.

Svilnati robci najnovejših vzorcev.

! Za zimo!